

4-08

Grod- Bladet

E-08

KLUBBFAKTA SDK GRODMÄNNEN TÄBY

Adress: Box 211 18323 TÄBY

Postgiro: 853894-4

www.grodmannen.com

Klubben bildad den 1 mars 1972. Grodbladet, klubbtidningen utkommer i februari, april, juni september, oktober och december. Presstopp för bidrag är 25/1, 25/3, 25/5, 15/8, 28/9 och 25/11. Annonser: Ett nummer av Grodbladet: ½ sida 100:- helsida 150:- Helår: ½ sida 500:- helsida 800:-

Medlemsavgifter 2008

Med anslutning till SSDF: Familj 650:- Senior 500:- Junior 200:-

Utan anslutning till SSDF: Familj 450:- Senior 300:- Junior 100:- Dubbelansluten 300:-

(Det finns möjlighet att frånsäga sig SSDF anslutning. Vilket innebär att man inte har deras förmåner som t ex försäkring, dumpningsfonden och Sportdykaren. Våra egna förmåner som klubben erbjuder kvarstår.)

Grodmännens Styrelse

Ordförande: [Stefan Mann](#) Granskogens Gård 2 647 91 MARIEFRED 0159-203 02 0735-26 81 29

Vice ordförande: [Johan Finnved](#) Mosstorpsvägen 50 183 30 TÄBY 08-7688255

Sekreterare: [André Gerlitz](#) Sportvägen 27 187 35 TÄBY 08-473 03 79 0704-20 16 19

Kassör: [Thomas Wiberg](#) Kragstalundsvägen 75 186 54 VALLENTUNA 08-510 125 76 0731-80 24 71

Redaktör: [Lars Åke Fröberg](#) Rostockvägen 30 187 41 TÄBY 08-768 13 65 0708-76 83 22

Funktionärer

Säkerhetsombud: [Per Carlsson](#) Sippvägen 31 183 63 TÄBY 08-756 61 94

Ungdomsledare: Vakant

Webbmater:

Materialförvaltare: [Kristen Andersson](#) Lansenvägen 58 187 62 TÄBY 08-756 77 12

Klubbmästare: Vakant

Utfärdsansvarig: Vakant

Dykledare

NAUI Instructor #24833 Stefan Mann 0735-26 81 29

NAUI Instructor #36238 Lars Åke Fröberg 0708-76 83 22

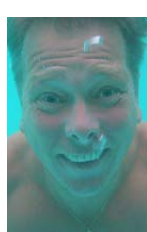
Stefan

André

Thomas

Lars Åke

OMSLAGSBILD: ” PADDPUSSAREN BILL PÅ KONTROLLRENSSET ”

M 24, dagar 7, grodor 8, U-båtskapten 1, kinesisk gödselbåt 1 samt 1 kung.

Mer behövs faktiskt inte för att koka ihop en fantastisk svensk vrakvecka som får den mest förhärdade dykare att le förtjust och få något längtande i blicken.

M 24 är en varsamt ombyggd minsvepare som nu kör runt den svenska kusten som en live-aboard båt till glädje för hugade dykare. Eva och Peter driver och sköter allt på båten, från frukosten vid 8 tiden, genom

dagens dyk, lunchen, middag, disk, gasfyllning och skötsel av hela båten. M a o fullservice från det Du går ombord tills det att Du mönstrar av. Enda problemet är att få en plats. Året 2008 är sedan länge fullbokat, men som den luttrade gamle utfärdsansvarige han är, lyckades Lars Åke att knipa åt sig en hel vecka redan i september förra året. Och detta till rabatterat pris!

Så därmed har vi förklaringen på de sju dagarna som inföll under vecka 24 2008. Ni som varit lite aktiva på <http://grodmannen.com> har haft möjligheten att anmäla Er till detta, men trots god framförhållning blev det till vår

förvåning ändå en plats vakant när det väl var dags att ge oss iväg. Nu gjorde ju inte det allför mycket för desto mer plats fick ju de lyckliga 8 som var; Lars Åke, Hanna, Bill, Anette, Göran, Erik, David och Lia.

I god men spridd formation tog vi oss med bil ner till den lilla fiskehamnen Sandhamn, i Blekinge, där vi mönstrade på och fick en ordentlig genomgång av säkerhetsdetaljerna innan vi äntligen fick plocka ihop våra dyksaker.

Det här är en stor fördel med att bo på en dykbåt, inget slit eller bärande. Grejerna ställs upp innan första dyket och står sedan snällt hopsatta och väntar mellan dyken.

Lampor, kameror, torrdräkter och underställ laddas resp. hängs upp för torkning i akterruffen. Själv kan man välja mellan att slöa på uppe däck, snacka lite i styrhytten eller hålla hus nere i salongen där det också finns TV/dvd som man kan avnjuta diverse U-båtsfilmer på. För vad är väl en riktig dykresa utan Das Boot? Troligen "Verdomt" som Johann från filmen skulle ha uttryckt saken.

Så då sitter man med färdig utrustning, en öl i näven i gott sällskap och slötittar på en film i väntan på att få dyka på vraken som ligger där ute. Vad kan väl då gå fel? Jo, vinden! Efter en längre period av spegelblankt hav hade ett lågtryck

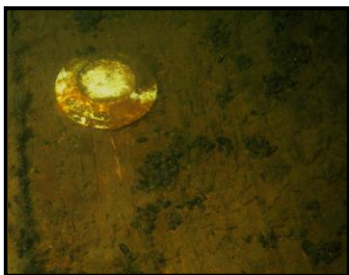

börjat snurra och gav vindstyrkor på 10-12 m/sek. Dessbättre är M24 stabil och första dagen begav vi oss ändå ut till Nicomedia, som sänktes tillsammans med 3 andra skepp på en och samma dag under 1:a världskriget av den engelske U-båten E19 och dess kapten Cromie (den här fantastiska historien finns att läsa om i ett tidigare Grodblad, 2007 04, <http://www.grodmannen.com/grodblad/Grodbladet0704.pdf>). Trots kraftiga rekommendationer från Eva beslutade, den tidigare aldrig sjösjuke, Erik att inte ta en sjösjuketablett som vi andra gjorde. Och mycket riktigt blev det bara ett dyk för stackars Erik den dagen, ingen lunch och en lång eftermiddag liggande på däck blev i stället den sysselsättning han fick att utföra. Gissa nu vem som sedan stod först i kön till pillerutdelningen de följande dagarna (och sedan gärna tiggde till sig en extra framåt lunchtid)!

M24 hade varit förutseende och lagt ut bojar på vraken där båten kunde läggas fast mellan dyken och så snart man förtöjt var det bara att hoppa i. Väl där nere på vraken var det helt lugnt, om än med lite sämre sikt än vi hoppats på. Lite förvirrat är det ju alltid på först dyket på ett nytt vrak innan man lyckas få ordning på både karta och verklighet. Detta trots en ordentlig briefing med uppritad kartskiss innan dyket. Men vi

grodبلادet

hittade ändå en blåa en tallrik och en levande torsk som fastnat i ett av de nät som draperade vraket (den togs dock barmhärtighetskäl snabbt av daga) medan vi långsamt tog oss till fören där vi kikade på den ståtliga stäven med sina bågge ankare vilka fortfarande hängande i sina klys. Men då var det redan dags för oss att dra oss tillbaka till linan och det rätt gungiga säkerhetsstoppet. Alla E-19 vraken, som ligger i ett relativt samlat område, är på mellan 30 och 40 meters djup, så det gäller ju att hålla ordning på dyktiden så att det inte blir några

överraskande långa dekostop.

Väl på ytan gavs ett OK-tecken och sedan var det bara att klättra ombord, hänga av sig grejerna och hoppa ner i salongen för lunch (ja, Erik lät ju bli den just den här dagen) medan Peter passade på att fylla flaskorna med önskad mix inför dyk 2. Eftersom det är relativt djupa dyk brukar ytintervallet vara minst 3 timmar vilket ger gott om tid för solbadande, lite dyksnack eller varför inte en välförtjänt liten lur i kojn medan man låter sig gungas av havet. Sen är det bara att sätta på sig dräkten igen, hänga på grejerna, lämna planerad dyktid till Eva och bege sig ner igen. Nu när vi lärt oss att hitta kunde vi ta det betydligt lugnare och hinna njuta av alla, mer eller mindre förvirrande, detaljer som fortfarande finns kvar där nere.

Efter nästa uppgång tuffade M24 hem till hamn igen och medan vi passade på att duscha, logga och slöa lagades det middag och vi hade bara att sätta oss vid dukat bord och prata igenom allt vad dagen erbjudit.

Dessvärre ökade sedan vinden till kuling och vi fick stanna två dagar iland. De använde vi till att åka till marin-museet i Karlskrona ena dagen och till Kronan-museet i Kalmar den andra. Kronan var riktigt intressant och när Ni nästa gång har vägarna förbi Kalmar, försök att ta en stund ledigt och besök museet. Till skillnad från Wasa som ju var på en kort transportfärd när hon sjönk, gick Kronan under med en full besättning som hade med sig allt man då kunde tänkas behöva för en längre tid till sjöss. Därför har man har hittat en mängd olika saker som enorma bronskanoner, guldmynt, speltärningar, fioler, kläder, husgeråd mm.

Sedan lugnade vädret ner sig igen och vi tog en långdag med ett dyk på den tidigare så vackra Guttrune, men som nu dessvärre håller på att falla samman ordentligt, samt två dyk på den detaljrika Director Reppenhagen. Eftersom väggarna på den delvis fallit ner är det ovanligt lätt att ta sig in i Kapten Spiegels en gång så ståtliga salong. Fortfarande ser man delar av möbler och resterna av den nu nedrasade kakelugnen. Akteröver ligger manskapshytterna och på akterdäck en extrapropeller som är väl värd en stunds beskådande. Vi hittade också ljusprismor, som var till för att leda ner ljuset från däck till

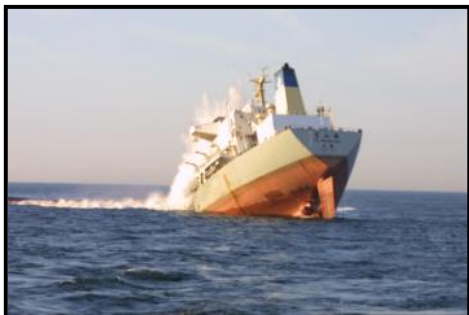
hytterna, en som fortfarande satt fast och en som låg helt lös på däck. Den kvällen tror jag att vi alla somnade rätt ovaggade, möjligen hade David en del funderingar på livets orättvisor eftersom han dragit sönder sin latexmanschett och trots att Hanna snällt stod över dyk två på Reppe, lyckades han inte riktigt tränga sig i hennes dräkt (trots tidigare lyckade försök, måne åt han en alltför kraftig lunch). Men med hjälp av ett telefonsamtal och en sedan snabb tur till Karlskrona

på kvällen fick han möjlighet att hyra en skaldräkt, och minsann tror jag inte att han nu kommer att konvertera från en neopren till en skaldräkt.

Grattis David och välkommen till en framtid full av behagliga och lättrörliga dyk ☺.

Nästa morgon tuffade vi söderut mot Bornholm för att dyka ner på det största vrak jag någonsin varit i närheten av, Kinesen, eller som hon egentligen heter, Fu Shan Hai. Med en längd på 225 meter, 35 meters bredd, en höjd på 45meter och med ett bruttoregister-ton på 69 973 är hon milt uttryckt en bastant dam. Hon är byggd 1995 och var 2003 på väg från Lettland till Kina fullastad med gödsel. Bränsletankarna var fyllda och solen sken på ett blankt hav. Den lilla men, för isens skull, kraftigt byggda Gdynia som gick på en

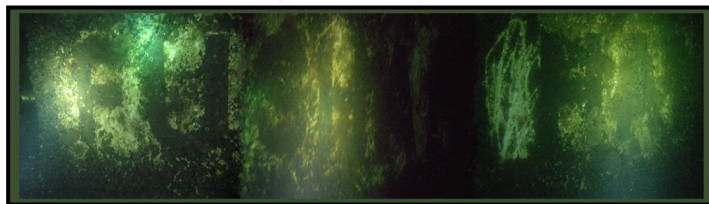
fast trade mellan Polen och England närmade sig på nästan samma kurs. Och så hände det som egentligen inte ska kunna hända. Gdynia kommer för nära och beslutar sig plötsligt för att gå akter om Fu Shan Hai som i sin tur sett att de var på en kollisionskurs och beordrat stopp i maskin.

Olyckan är ett faktum och Gdynia träffar den enkelskrovade Fu Shan Hai som sjunker på 9 timmar och lägger sig kölrätt på botten. Både i Sverige och i Danmark fick man stora skälvan och befarade stora oljeutsläpp. Stora pengar pumpades in och man

gjorde vad man kunde för att få ut all olja ur skeppet (en del fönster är fortfarande helt kletiga av olja). Många var det nu som var mer än sugna på att komma ut och dyka på henne, men förutom ett par dispenser var det dykförbud fram till 2007 då man plötsligt ändrade sig och tillät fri dykning.

Själva mötte vi radartornet, där linan var fäst, på 25 meter och det var med en rysning av välbehag som vi insåg att det ännu var 45 meter kvar ner till propellern som ligger på 70 meter.

Om det kan vara svårt att få en överblick av ett litet vrak på första dyket är det näst intill omöjligt på ett som är så stor som Kinesen. Och det var först 15 minuter in på det första dyket, när vi mötte skorstenen, som jag var helt säker på var fören respektive aktern

låg. Vi började en lugn sightseeingtur och bekantade oss med hela det enorma bygget, kollade på alla lampor, brandsläckare, lockande dörrar med korridorer och lite på den enorma navigationshytten. Men jag kan lova att det ändå var mycket pekande på ritningarna efter dyket när vi alla skulle försöka förstå var vi hade varit och vad det var vi hade sett på det enorma skeppet.

På andra dyket hade Nettan och jag beslutat oss för att låta skeppet föreställa en grotta (eftersom vi bägge har kort för grottpenetrering) och ta oss in i korridoren som leder till redarens, kaptenens och 1:e-maskinistens hytter. Från babordsidans ingång hade det rasat ner en del av taket och en dörr låg i vägen så vi gick istället in från styrbordsidan. Det var ganska lätt att ta sig in, men det var smala dörrar in till själva hytterna och efter första svängen i korridoren hade det ramlat än mer skräp som gjorde det trångt

och lättsiltat. Vi vände därför vid andra svängen ut igen och nöjde oss med att kika in i de hytter vi kunde. Det var en rejäl röra inne i dem, men annat är väl knappast att vänta efter en förlisning. Väl ute gav vi oss upp till navigationshytten och tog en sväng in där innan det var dags att bege oss upp igen för transport till natthamn i Tejn på Bornholm. Den dagen tror jag att vi alla var rätt nöjda med att äntligen ha fått besöka den store Kinesen.

Morgonen efter hälsades det på hos den lokale fiskaren i hamnen och sedan ett snabbt besök på Brugsen som är Danmarks svar på kombinationen Systembolaget och Ica. En rätt intressant upplevelse för en statsstyrd svensk (själv passade jag bl. a. på att köpa and-buljong och lite annat som lyser med sin frånvaro i min affär hemma).

grodbladet

Så tuffade vi ut mot Kinesen igen för ett sista dyk där. Nu la vi mesta tiden på navigationshytten som ännu är full av märkliga ting. Där finns böcker, kläder, instrument, möbler och säkert massor av saker som vi inte hann med att se. Ett intressant besök och det är förvånande hur mycket som hinner förfalla på bara 5 år. Ett avslutande varv runt hela bygget hann vi också med innan tiden rann ifrån oss och det var dags att gå upp och fortsätta färden till Kungen! Men en sak är säker, det finns oändligt mycket kvar att upptäcka på Fu Shan Hai, även om förslitningen går ruskigt fort!

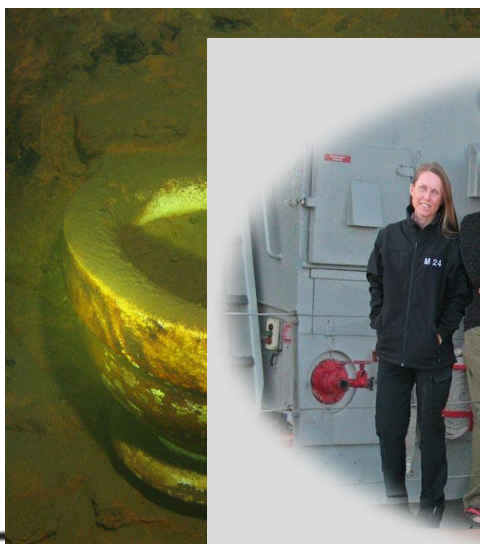

Kungen, eller som hon (han?) egentligen heter, SS King, är ett 2:a världskrigsvrak. Ursprungligen ett engelskt eskortfartyg, som sjönk vid Utklippan under en pågående bogsering 1941. Ensamrätt till bärgning har sökts vid ett flertal tillfällen (senast 2005 av Firma Dykman i Varberg) för att ta upp saker ur skeppet, men än finns en hel del kvar att se. Ett väldigt intakt och trevligt vrak som är gammalt nog att ha fått sin ålderspatina och eftersom hon legat 25 år kortare tid på botten än E-19 vraken är hon mer bevarad. I hytterna finns ännu gott om möbler och smärre saker som koppar, flaskor m.m. kvar. Vill man inte gå in kan man lugnt stanna utanför och kika in genom ventiler och håligheter i vraket. Man ska heller inte missa att ta en tur fram till den vackert formade fören som sticker upp över botten. På fördäck ligger fortfarande en rejäl hög med den lera som skyfflades upp då hon dök ner i dyn med fören först för sådär snart 70 år sedan.

Underbart är dessvärre som alltid för kort och efter ett fint dyk på SS King styrde vi kosan tillbaka till Sandhamn där vi, efter en avslutande middag, skildes åt. Erik och Göran beslöt att stanna över natten och ta en lugn färd hemåt på söndagen, meden vi andra hoppade in i bilarna och körde hemåt på natten istället. Många minnen blev det och en sak är jag numera helt säker på, och det är att ingen av oss som var med där tvekar en sekund när vi nästa gång får frågan om vi vill hänga med på en vraktur med M 24!

Tack för att Du läste och tittade

William Hemberg

Mördarmanet sprider skräck

Mördarmaneten har kommit för att stanna. Den amerikanska kammaneten ökar dramatiskt på Västkusten. Och det går inte att stoppa den. - För oss människor finns tyvärr inte så mycket att göra, säger Lene Friis-Möller, marinbiolog på Göteborgs universitets marina center.

Den amerikanska kammaneten sprider skräck i världens vatten. Maneten är ökänd för att äta det mesta som kommer i dess väg och orsakar stor skada i vattenmiljön. I Svarta havet tog den död på hela skarpsillfisket när den tog fäste där. Och i flera fall på Nordirland gick den till attack mot landets enda kommersiella laxodling. 250 00 fiskar fick då sätta livet till när ett stim på miljarder maneter kvävde fiskarna till döds.

<http://www.gt.se/nyheter/1.1256657/mordarmanet-sprider-skrack>

En kille går till affären för att handla och noterar att en mycket attraktiv kvinna vinkar på honom.
Hon säger "Hej på dig !"
Han blir lite ställd därför att han kan inte placera var han sett henne förut.
Så han säger: "Känner du mig?"
Hon svarar : "Jag tror att du är far till en av mina ungar"
Nu vandrar hans minne tillbaka i tiden till den enda gången han varit otrogen mot sin fru.
Han säger: "Herregud, är du den där strippan från min svensex som jag satte, på biljardbordet medan alla mina kompisar såg på och din väninna smiskade mig på baken med en våt purjolök ?
Hon tittar på honom lugnt och säger:
Nej, jag är din sons lärarinna...

Konsumentverket stoppar farlig dykluft

Bra luftkvalitet är en förutsättning för att kunna dyka säkert. Konsumentverket förbjuder därför Stockholms Dykcenter att tillhandahålla dykluft från kompressoranläggningen i sin lokal i centrala Stockholm. Tester utförda vid tre olika tillfällen visar att lokalens dykluft innehåller för höga halter koldioxid.

Förbudet är en följd av Konsumentverkets treåriga projekt som syftar till att minska antalet incidenter och dödsfall inom fritidsdykningen. I genomsnitt inträffar det fyra dödsolyckor kopplade till fritidsdykning årligen i Sverige. Projektet inleddes under 2007 och består av tre delprojekt. Det första delprojektet var en marknadskontroll av andningsluft för dykning.

Under hösten 2007 genomfördes ett tjugotal tillsynsbesök hos dykföretag för att kontrollera den andningsluft de erbjuder till konsumenterna. Fem av företagen uppfyllde inte de krav som ställs på andningsluft. Fyra av dessa företag har sedan dess vidtagit nödvändiga åtgärder för att förbättra luftkvaliteten. Det femte företaget är Stockholms Dykcenter.

I luftblandning tagen från en stationär kompressor i företagets lokal på Barnhusgatan i Stockholm har vid tre tillfällen - oktober 2007, februari 2008 och juni 2008 - för höga halter av koldioxid i andningsluften uppmätts. Därför har nu Konsumentverket utfärdat ett föreläggande som förbjuder företaget att tillhandahålla luft från den stationära kompressorn till dess företaget visar att luften uppfyller gällande krav. Förbudet är förenat med ett vite på 100 000 kronor.

Konsumentverkets dykprojekt, som sker i samarbete med dykbranschen, handlar under 2008 om personlig skyddsutrustning. Konsumentverket kommer att genomföra en marknadskontroll under året, där både skyddsutrustning och de rutiner som används för att sköta och underhålla utrustningen kommer att granskas.

Se: <http://www.konsumentverket.se/mallar/sv/pressmeddelande.asp?lngArticleId=5891&lngCategoryId=509>

UTFÄRDER PÅ GÅNG

Gotlandsresa den 18 – 21 september
22 rum är bokade!

Kolla i på hemsidan för kommande land utfärder.
Kom gärna med förslag på var du vill dyka.

Vrakdykning med

Vrakdykning i Narvik
Vrakdykning i Linnésöya

För mer information gå in på: <http://www.swedtechdiving.se/>

Något för våra husdjur?

AQUA-SPORT

BUTIKEN FÖR DYKARE

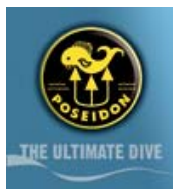
Dykarskola
Försäljning
Dyksällskap
Dykutfärder

Luftfyllning 200-300 Bar **Grodmanspris 10:-**

Service på regulatorer, dräkter och apparater.

Fullständig service av Poseidon's sortiment

Räntefritt hyrköp på 12 månader

Välkommen till oss på Katarina Bangata 79

Tel 08 - 6447878 6411440 Fax 08 - 6426200

Mail: info@aquasport.se www.aqua-sport.se

SwedTech Diving

Teknisk Dykträning

- Intro to Tech
- Technical Diver 1
- Technical Diver 2
- Wreck diver 1
- Wreck diver 2
- Mixed gas blender

- Kursschema
- Utbildningsmaterial

- Dykupdrag
- Utfärder/Resor
- Försäljning

Välkommen till SwedTech Diving...

SwedTech Divings inriktning är i första hand teknisk dykning. För att kunna njuta av avancerad dykning krävs en bred kunskap och ett högt säkerhetstänkande.

SwedTech Divings mål är att skapa balanserade dykare som med rätt attityd och rätt träning kan utföra dykning utanför den traditionella sportdykningens gränser.

Teknisk dykträning är krävande, men belöningen i form av de dyk som kan utföras efter avklarad utbildning är värd varenda svettdroppe.

Är du intresserad av den ultimata dykoplevelsen?
SwedTech Diving hjälper dig att nå dit.

